

۲۶/۱۰/۱۳۹۱

شماره 59477/557

قانون موافقتنامه همکاری حقوقی و قضایی در امور کیفری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری عراق

جناب آقای دکتر محمود احمدی نژاد

ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران

عطف به نامه شماره 72085/46616 مورخ 6/4/1390 در اجرای اصل یکصد و بیست و سوم (123) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران «قانون موافقتنامه همکاری حقوقی و قضایی در امور کیفری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری عراق» مصوب جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ 20/2/1391 مجلس که با عنوان لایحه به مجلس شورای اسلامی تقدیم و مطابق اصل یکصد و دوازدهم (112) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به مجمع محترم تشخیص مصلحت نظام ارسال گردیده بود با تأیید آن مجمع به پیوست ابلاغ می گردد.

رئیس مجلس شورای اسلامی - علی لاریجانی

17/10/1391

شماره 196188

وزارت دادگستری

«قانون موافقتنامه همکاری حقوقی و قضایی در امور کیفری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری عراق» که در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ بیستم اردیبهشت ماه یک هزار و سیصد و نود و یک مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ 18/9/1391 از سوی مجمع تشخیص مصلحت نظام موافق با مصلحت نظام تشخیص داده شد و طی نامه شماره 59477/557 مورخ 6/10/1391 مجلس شورای اسلامی واصل گردیده است به پیوست جهت اجراء ابلاغ می گردد.

رئیس جمهور - محمود احمدی نژاد

قانون موافقتنامه همکاری حقوقی و قضایی در امور کیفری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری عراق

ماده واحده - موافقتنامه همکاری حقوقی و قضایی در امور کیفری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری عراق به شرح پیوست تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می شود.

بسم الله الرحمن الرحيم

موافقتنامه همکاری حقوقی و قضایی در امور کیفری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری عراق

مقدمه

دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری عراق که از این پس «طرفهای متعاقد» نامیده می شوند، نظر به علاقه متقابلی که به تحکیم همکاری مؤثر در زمینه معاضدت حقوقی و قضایی در امور کیفری بر پایه اصول حاکمیت ملی و عدم دخالت در امور داخلی یکدیگر دارند، به شرح زیر توافق نمودند:

ماده 1. دامنه شمول

1. طرفهای متعاقد متعهد می شوند که مطابق این موافقتنامه در زمینه امور مربوط به مبارزه با جرائمی که در صلاحیت مراجع قضایی طرف متعاقد درخواست کننده است، در عالی ترین سطح با یکدیگر همکاری نمایند.

2. همکاری قضایی در امور کیفری شامل موارد زیر است:

الف - اجرای تحقیقات مقدماتی و استماع اظهارات متهم، شهود، کارشناس و معاینه و توقیف اموال و تحویل دادن مستندات

ب. - ابلاغ تصمیمات و اوراق و مدارک قضایی و ارائه اطلاعات در زمینه سوابق کیفری متهمان

پ. - اجرای تصمیمات قضایی صادره در موضوعات مربوط به جبران خسارات ناشی از جرم

ت. - جمع آوری و حفظ و ارائه آلات جرم و ادله دیگر

ث. - انتقال موقت اشخاص بازداشت شده و زندانی

ج. - توقیف و مصادره اموال و منافع ناشی از اقدامات مجرمانه

3. لازم است مدارک و اوراق قضایی که ابلاغ آنها مورد درخواست است، متضمن موارد زیر باشند:

الف. - نام کامل و تابعیت و نشانی درخواست کننده ابلاغ

ب. - نام کامل، شغل، مشخصات، نشانی، تابعیت و محل اقامت هر فردی که ابلاغ به وی مورد درخواست است و در صورت اقتضاء نام و نام خانوادگی و نشانی نماینده وی

پ. - نام مرجعی که سند یا اوراق قضایی را صادر کرده است با امضاء و مهر آن مرجع

ت. - نوع سند یا اوراق قضایی

ث. - موضوع درخواست و علت آن و شرح هرگونه توضیح در این زمینه از قبیل توصیف قانونی جرم ارتكابی

ماده 2. امتناع از همکاری

همکاری قضایی می تواند در موارد زیر رد شود:

1. چنانچه درخواست به جرمهایی مربوط باشد که طرف متعاقد درخواست شونده آن را جرم سیاسی یا جرم نظامی محسوب نماید.

2. چنانچه طرف متعاقد درخواست شونده اجرای درخواست را متعارض با حاکمیت یا امنیت یا نظم عمومی یا قانون اساسی خود بداند.

ماده 3. نیابت قضایی

1. طرف متعاقد درخواست شونده مطابق قوانین خود، نیابت های قضایی مربوط به امور کیفری را که موضوع آنها انجام تحقیقات مذکور در بند (2) ماده (1) این موافقتنامه است، اجراء می نماید.

2. اگر طرف متعاقد درخواست کننده تمایل داشته باشد که شهود و کارشناسان قبل از بیان اظهارات خود، سوگند یاد کنند، لازم است که مراتب را صراحتاً در درخواست ذکر کند و طرف متعاقد درخواست شونده در صورت

عدم تعارض با قوانین داخلی خود، این درخواست را اجراء خواهد نمود.

3. طرف متعاقد درخواست شونده می تواند رونوشت یا تصویری از اوراق پرونده یا مستندات مورد درخواست را ارسال نماید، با این حال چنانچه طرف متعاقد درخواست کننده صراحتاً اصل اسناد را درخواست کند، طرف متعاقد درخواست شونده تا حد امکان این درخواست را انجام خواهد داد.

4. مراجع قضایی، اسناد ارسال شده برای طرف متعاقد درخواست کننده را جز به منظوری که در درخواست ذکر شده است، مورد استفاده قرار نخواهند داد.

ماده 4. حضور افراد

طرف متعاقد درخواست شونده، بنا به درخواست، طرف متعاقد درخواست کننده را از زمان و مکان اجرای نیابت های قضایی آگاه می نماید و در صورت موافقت طرف متعاقد درخواست شونده، حضور نهادها یا اشخاص ذی نفع امکانپذیر است.

ماده 5. ابلاغ اسناد و اشیاء

1. در صورتی که اموال و پرونده ها و مستندات درخواستی برای رسیدگی های جزائی مطروحه نزد طرف متعاقد درخواست شونده لازم باشد، طرف متعاقد درخواست شونده می تواند ارسال آنها را به تعویق بیندازد.

2. لازم است طرف متعاقد درخواست کننده در اسرع وقت ممکن، اموال و اصل پرونده ها و مستنداتی را که برای اجرای نیابت قضایی دریافت داشته است، مسترد نماید مگر در صورتی که طرف متعاقد درخواست شونده صراحتاً از این امر اعراض کرده باشد.

ماده 6. ابلاغ اوراق و احکام قضایی

1. طرف متعاقد درخواست شونده اوراق دعوی و احکام قضایی که طرف متعاقد درخواست کننده به منظور ابلاغ به شخص گیرنده ارسال نموده است ابلاغ خواهد نمود. ابلاغ می تواند صرفاً به صورت ارسال اوراق یا احکام قضایی برای گیرنده انجام شود. ابلاغ مطابق قوانین طرف متعاقد درخواست شونده انجام خواهد شد.

2. ابلاغ به وسیله رسید تاریخ دار و امضاء شده توسط گیرنده یا تصریح طرف متعاقد درخواست شونده به اجرای اقدامات مربوط به ابلاغ با ذکر تاریخ تحویل به اثبات خواهد رسید. در صورت عدم ابلاغ، طرف متعاقد درخواست شونده فوراً طرف متعاقد درخواست کننده را از علل عدم ابلاغ، آگاه خواهد نمود.

3. لازم است اوراق مربوط به احضار اشخاص حداقل دو ماه قبل از موعد حضور آنها برای طرف متعاقد درخواست شونده ارسال شود.

4. طرفهای متعاقد حق دارند اوراق را به وسیله نمایندگان سیاسی یا کنسولی خود به اتباع خود بدون اجبار ابلاغ نمایند.

ماده 7. دعوت از شهود و کارشناسان

1. در صورتی که طرف متعاقد درخواست کننده حضور شاهد یا کارشناس را نزد مراجع قضایی خود ضروری بداند لازم است در درخواست ابلاغ اوراق، ضرورت حضور آنها را تصریح نماید. در این صورت طرف متعاقد درخواست شونده شاهد یا کارشناس را دعوت به حضور می نماید.

2. طرف متعاقد درخواست شونده، طرف متعاقد درخواست کننده را از پاسخ شاهد یا کارشناس در موارد ذکر شده در بند (1) این ماده آگاه خواهد نمود.

3. لازم است درخواست یا احضاریه مربوط به حضور شاهد یا کارشناس متضمن ذکر مبلغ تقریبی دستمزد و هزینه سفر و اقامت باشد.

4. هیچ گونه مجازات یا اقدام منجر به اجبار علیه شاهد یا کارشناسی که حضور نیافته است اعمال نخواهد شد حتی در صورتی که احضاریه متضمن ذکر عواقب تخلف از حضور نزد مراجع طرف متعاقد درخواست کننده باشد.

ماده 8. مصونیت شاهد و کارشناس

1. شاهد یا کارشناسی که به موجب احضاریه مراجع قضایی نزد مراجع طرف متعاقد درخواست کننده حاضر می شود، صرفنظر از تابعیتشان، نباید به خاطر جرم ارتکاب یافته قبل از ورود به قلمرو طرف متعاقد درخواست کننده تحت تعقیب کیفری قرار گیرند یا مجازات شوند.

2. مصونیت شاهد یا کارشناس پس از پانزده روز از تاریخی که مراجع درخواست کننده ابلاغ کنند که حضور آنها ضروری نیست، به پایان می رسد. این مهلت شامل مدتی که شاهد یا کارشناس به سبب علل خارج از اراده خود نتواند آن سرزمین را آزادانه ترک کند، نمی گردد.

3. در صورت عدم وجود مانع، امکان انتقال شخص بازداشت شده از قلمرو هر یک از طرفهای متعاقد به عنوان شاهد یا کارشناس به قلمرو طرف متعاقد دیگر براساس درخواست، وجود دارد مشروط به این که بلافاصله پس از ادای شهادت یا ارائه نظر کارشناسی، اعاده گردد. چنین شخصی از حمایت های مندرج در بندهای (1) و (2) این ماده برخوردار می گردد.

ماده 9. انتقال موقت

1. در صورتی که شخصی که طرف متعاقد درخواست کننده حضور او را به عنوان شاهد یا به منظور مواجهه حضوری لازم می داند، در قلمرو طرف متعاقد درخواست شونده زندانی باشد، مشروط به بازگرداندن وی در مهلت تعیین شده توسط طرف متعاقد درخواست شونده، به صورت موقت با رعایت مفاد ماده (7) این موافقتنامه - تا حدی که قابل اعمال باشد - منتقل خواهد شد.

2. انتقال در موارد زیر می تواند رد شود:

الف - در صورتی که شخص زندانی با انتقال موافق نباشد.

ب - در صورتی که حضور زندانی برای اقدامات کیفری که در قلمرو طرف متعاقد درخواست شونده در جریان است، ضروری باشد.

پ - در صورتی که انتقال سبب طولانی تر شدن مدت زندان وی شود.

ت - در صورتی که قوه قاهره موجب عدم انتقال شخص گردد.

3. شخص منتقل شده، در قلمرو طرف متعاقد درخواست کننده تا زمانی که طرف متعاقد درخواست شونده آزادی وی را اعلام نکند، در حبس نگهداری خواهد شد.

ماده 10. دستمزد شاهد و کارشناس

دستمزد و مخارج سفر و اقامت که توسط طرف متعاقد درخواست کننده به شاهد یا کارشناس پرداخت می شود، به مقدار متوسط و از ابتدای سکونت وی محاسبه می شود به طوری که از مقدار پیش بینی شده در قوانین طرف متعاهدی که استماع در آن به عمل می آید کمتر نباشد.

ماده 11. ارسال اطلاعات

1. طرف متعاقد درخواست شونده در حدود صلاحیت مراجع قضایی خود، تصویر سوابق قضایی و اطلاعات مربوط به آنها که به منظور رسیدگی به پرونده کیفری، مورد درخواست طرف متعاقد درخواست کننده است را ارسال خواهد نمود.

2. در غیر از موارد مذکور در بند (1) این ماده، اجابت چنین درخواست هایی مطابق شرایط مقرر در قوانین طرف متعاقد درخواست شونده صورت خواهد پذیرفت.

3. هر طرف متعاقد، طرف متعاقد دیگر را از احکام کیفری صادره علیه اتباع آن طرف متعاقد که در سجل کیفری ثبت شده است، آگاه خواهد نمود.

ماده 12. تعقیب کیفری

1. هریک از طرفهای متعاقد متعهد می شود که بنا به درخواست طرف متعاقد دیگر و مطابق قوانین داخلی خود، تعقیب کیفری علیه اتباع خود که در قلمرو طرف متعاقد درخواست کننده مرتکب جرائمی شده اند را آغاز کند.

2. درخواست اقامه دعوای کیفری باید همراه با ادله مثبتیه مربوط به جرم ارتکاب یافته باشد.

3. طرف متعاقد درخواست شونده نتیجه اقدامات در این زمینه را به اطلاع طرف متعاقد درخواست کننده خواهد رساند و چنانچه حکم قطعی صادر شود، تصویری از حکم را ارسال می نماید.

ماده 13. اعلام موارد دستگیری

مراجع صلاحیتدار هر یک از طرفهای متعاهد بلافاصله پس از دستگیری یکی از اتباع طرف متعاهد دیگر، مسؤولان دیپلماتیک یا کنسولی آن طرف متعاهد را آگاه خواهند نمود. مأموران دیپلماتیک یا کنسولی می توانند با این تبعه ملاقات، گفتگو و مکاتبه نمایند و وکیلی برای دفاع از او در دادگاه تعیین نمایند مگر این که تبعه مذکور صراحتاً در حضور مأمور کنسولی با این امر مخالفت نماید.

ماده 14. زبان

درخواست معاضدت قضایی باید به زبان طرف متعاهد درخواست کننده همراه با ترجمه مصدق به زبان طرف متعاهد درخواست شونده، تنظیم و ارسال شود.

ماده 15. هزینه ها

هزینه های انجام معاضدت های قضایی به عهده طرف متعاهد درخواست شونده است، مگر در صورتی که طرفهای متعاهد به نحوه دیگری توافق کنند.

در صورتی که هزینه های انجام معاضدت قضایی، سنگین یا غیرمتعارف باشد، طرفهای متعاهد در مورد شرایط انجام معاضدت و نحوه پرداخت هزینه ها توافق خواهند نمود.

ماده 16. حل و فصل اختلافات

طرفهای متعاهد اختلافهای ناشی از اجراء یا تفسیر این موافقتنامه را از طریق مذاکره مستقیم و به وسیله مجاری دیپلماتیک حل و فصل خواهند کرد.

ماده 17. اصلاح موافقتنامه

هر یک از متون این موافقتنامه با توافق طرفهای متعاهد، مطابق ترتیبات پیش بینی شده در قانون اساسی آنها قابل اصلاح خواهد بود.

ماده 18. لازم الاجراء شدن موافقتنامه

این موافقتنامه بعد از سی روز از تاریخ ارسال یادداشت های دیپلماتیک مؤید تصویب آن مطابق مقررات قانون اساسی هرکدام از طرفهای متعاهد لازم الاجراء می گردد و برای مدت پنج سال نافذ خواهد بود و خود به خود برای دوره های مشابه تمدید خواهد شد تا زمانی که یکی از طرفین تمایل خود به اختتام یا تغییر آن را شش ماه قبل از پایان مدت دوره جاری به طرف متعاهد دیگر اعلام نماید.

این موافقتنامه شامل یک مقدمه و هجده ماده در شهر تهران در تاریخ چهارم اردیبهشت ماه سال 1390 هجری شمسی مطابق با 20 جمادی الاول 1432 هجری قمری و مطابق با 24 آوریل 2011 میلادی در دو نسخه اصلی به زبانهای فارسی، عربی و انگلیسی تنظیم و امضاء شد. هر دو نسخه دارای اعتبار قانونی یکسان است و در صورت بروز اختلاف، متن انگلیسی ملاک خواهد بود.

از طرف	از طرف
جمهوری عراق	جمهوری اسلامی ایران
حسن الشمری	سیدمرتضی بختیاری
وزیر دادگستری	وزیر دادگستری

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده منضم به متن موافقتنامه شامل مقدمه و هجده ماده در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ بیستم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و نود و یک مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ 18/9/1391 از سوی مجمع تشخیص مصلحت نظام موافق با مصلحت نظام تشخیص داده شد.

رئیس مجلس شورای اسلامی - علی لاریجانی